

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj IX.

V Ljubljani 5. ročnika 1856.

List 33.

Redka slovesnost v Lašičah.

(Konec.)

Omenjeni list se tako glasi.

Hvaljen bodi Jesus Kristus!

Farna cerkev v Lašičah v čast Marii Devici je bila za 3080 duš premajhna, torej so želeli novo zidati. Ljubljansko škofijstvo in e. k. deželno poglavarstvo je 10. vel. travna 1856 privolilo, staro cerkev podreti in novo zidati. Ker so bili visokočastiti gosp. Šubel Kasp., Dobrepoljski fajmošter, patron laške cerkve, nekoliko cerkvi dati in farmani jo zidati prostovoljno obljubili, se je to delo pričeti moglo. Novo cerkev je po mislih visokočast. gosp. Vincencja Vovka-a, prej dekana zdaj fajmoštra, v St. Rupertu na Dolenjskem, in visokočast. g. Janeza Brodnika-a, laškiga fajmoštra, umetnik g. Pisel zrisal, zidal jo je Ant. Frucco pod vodstvom tukajšnjega fajmoštra. 10. vel. travna 1856 so staro cerkev začeli podirati, zvonik pa je ostal. Ko je bilo vse pripravljeno so 13. veličega travna tistega leta (binkoštni torek) prečastiti gosp. Ladinig Simon, prošt ljubljanske škofijske cerkve in častni kanonik labudske škofije, vogelni kamen po rimskim pontifikatu blagoslovili in vložili; potem so v sotoru, v ta namen napravljenim, v škofijski obleki maševali, kjer jim je mnogo duhovnov streglo.

To se je opravljalo, ko so bili Pij IX. papež, Anton Alojz Wolf ljubljanski škof, Francišk Jožef I. avstrijski cesar.

Nato je s proštam vse pokleknilo, ter so k bogoljubnemu delu Boga in vse svetnike v litanijah v pomoč klicali. Po dokončanih litanijah so prošt proti vkladnemu kamnu obrnjeni molili: „Začni, prosimo, Gospod! s svojim Duham naše djanje, in spremljaj ga s svojo sveto pomočjo, da se vse naše molitve in dela vselej iz tebe začne, in iz tebe začete tudi v tebi končajo. Po Kristusu Gospodu našim. Amen“.

Zdaj se je napravilo nekoliko mavte. Tačas se je na dva kraja zverstama pelo — najpervo predpev: „Jakob je zjutraj vstal in postavil kamen v znamenje in ga z oljem oblił, rekoč: Resnično, ta kraj je svet in jez nisim vedil“. Za tem pa se je pel 126. psalm: „Ako Gospod ne pomaga hiše zidati, se trudijo zidavci zastojati itd.“

Nato so se gospod prošt blagoslovljeniga kamna dotaknili, ter ga po pripravljenim zidarju na odločeno mesto za vklad vložili. Med tem pa so molili: „V veri Jezusa Kristusa postavimo ta vogelni kamen v to podstavo: v ime Očeta in Sina in svetiga Duha, da naj tukaj živi prava vera, in strah Božji, ter bratovska ljubezen; in ta kraj naj bo odmenjen molitvi, in da se kliče in hvali ime ravno tega Gospoda našiga Jezusa Kristusa, kateri z Očetom in svetim Duham živi in kraljuje Bog vekomej. Amen“.

Potem so kamen pokropili z blagoslovljeno vodo, mavte nanj vergli, in s kladvam priterdili; ravno tako so storili za njimi gospod okrajni prednik in nekteri drugi gospodje.

Nato pa so z vso zbrano duhovšino psalm „Miserere“ molili. Ko je bilo to opravljeno, so pa vzeli kropilo z blagoslovljeno vodo, ter po eni strani gredoč podstavo za novo cerkev kropili. Med tem se je pel 86. psalm: „Podstave njegove so na svetih gorah itd.“ s predpevam: „O kako groze poln je ta kraj; za res tukej ni družiga, kot hiša Božja in vrata nebeške“. Potem so molili: „Vsemogočni in usmiljeni Bog, kateri si svojim mašnikom pred drugimi toliko milost dodelil, da karkoli v tvojim imenu vredno in dostojno opravljajo, je spoznati kakor od tebe storjeno; prosimo neskončno usmiljenje tvoje, da karkoli zdaj obiskujemo, obišes, in karkoli blagoslovljujemo, blagosloviš; naj na naš ponižni pristop, po zasluženju tvojih svetnikov, peklenski duhovi beže, angeli miru pa pristopijo. Po Kristusu Gospodu našim. Amen“. Nato se je odpevalo: „Večni mir od vekomej bodi tej hiši. Neprenehljivi mir, Beseda Očetova bodi v mir tej hiši. Mila tolažnik dodeli mir tej hiši“.

Potem so šli dalje, so po drugi strani kropili, in molili, rekoč: „Ponižno prosimo, preljubi bratje, vsemogočnega Boga, v čigar hiši je veliko prebivališ: naj ta kraj, ki se bo zidal njegovemu imenu, po svojim ljubeznjivim usmiljenju blagoslovi in posveti. Po Gospodu našim Jezusu Kristusu itd. Amen“. Potlej se je pel 121. psalm: „Veselił sim se tega, kar se mi je reklo: v hišo Gospodovo pojdeno itd.“ s predpevam: „Dobro je ustanovljena hiša Gospodova nad terdno skalo“. Ko so na isto mesto, kjer je bil vkladni kamen vložen, nazaj prišli, so molili naslednjo molitev: „O Bog! kateri si v sobivališu (ali družbi) vsih svetnikov svojemu Veličastvu večno stanovaš pripravil: daj temu svojemu zidanju nebeško rast, da se to, kar se po tvojim povelju nastavi, po dobrotljivosti tvoji dopolni. Po Kristusu Gospodu našim. Amen“. Nato je vse pokleknilo, in peveci so začeli ter peli pesem od sv. Duha: „Veni Creator Spiritus“. Po izpeti pesmi za pomoč sv. Duha pa so visokočast. gosp. prošt v sklep še naslednjo molitev molili:

„Prosimo, Gospod, naš Bog! naj pride tvoj sv. Duh nad to hišo, ki se ima zidati; on naj naše in ljudstva darove v nji posvečuje in njegove serce vredno očistuje. Po Kristusu Gospodu našim. Amen. Molimo, Bog, kateri vsak kraj tvojiga kraljestva usmiljeno in dobrotljivo posvečuješ: prosimo te, usliši nas, in dodeli, da stavba tega kraja nepokvarjena ostane, in vsi verni darove tvoje dobrote dosežejo, za ktere te prosijo. Po Gospodu našim Jezusu Kristusu Sinu tvojim, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetiga Duha Bog vekomej. Amen“. Na zadnje so podelili prečast. gosp. prošt vsim pričujočim odpustek 40 dni. Potem so prečastitljivi gospod Juri Vole, duhovni vodja ljubljanske duhovnišnice, na leco (prižnico) stopili, ter s prepričavno, živo, krepko, serce presunljivo besedo vse pričujoče nagovorili: da naj bi po zgledu Izraelcov ob času Mozesu, ki so tako goreče in obilo za šotor Gospodov vsi-ga skupaj nanašali, cesar je bilo koli potreba, tudi oni za Gospodov tempel nove zaveze vsaki po svoji moči z vese-

lim seream darovali, in s pridnimi rokami novo cerkev zidati pomagali v čast večniga Boga in Božje Matere Marije. Z lepim, priličnim, vnetim nagovorom vidno spodbujeni so hiteli visoki in nizki, moški in ženske, mladi in stari v sveti šotor pred altar Gospodov k pripravljeni mizici, ter so prinašali svoje darove v potrebno pomoč k zidanju nove cerkve tako obilno, da se je vsiga skupaj čez 240 gold. samo tisti dan nabralo.

Nato pa so gospod prost od vse pričujoče duhovšine obdani z vso slovesnostjo pto sv. mašo imeli, in poslednjič slovesno blagoslov podelili.

Nova cerkev bo blizo 16 sežnjev dolga, in do 10 široka. Imela bo 3 altarje konec treh ladij, srednja skoraj 7 sežnjev visoka bo na vsaki plati na 3 močnih stebrih slonela.

Tako je bila dokončana lepa, redka slovesnost, ktera se bo gotovo še veliko veliko let v spominu ohranila. Take slovesnosti pa tudi veliko pripomorejo, da se vera med ljudstvom še bolj obudi in oživi, zlasti ako se pri njih navadne molitve in cerkveni obredi ljudstvu poslovenjeni v roke dajo, da lepoto in častitljivost svetih opravil toliko bolj spozna in občuti. Naj tudi pričujoči spisek k temu nekoliko pripomore! Pričetimu zidanju nove cerkve v Lašičah pa Bog daj svojo pomoč in obilno verlih dobrotnikov, da se to lepo, sveto delo v slavo Božjo in v čast presvete Device Marije srečno izpelje!

Turjaški.

Afrikansko.

Popotvanje g. Gostnerja ob Višnjevi reki. (Dalje). Roženkransko nedeljo smo bili v mali vasi Vad-Sagurta. Tukaj se približa našemu dohtarju nek mož in mu reče: daj mi obleke! Dohtar mu reče: Kupec sim in imam le svojo obleko, druge ne. Daj mi tedaj denara namesti obleke, reče dalje. Zdravnik, ki te ljudi že od davnej pozná in je dobro previdil, da tukaj ni govorjenje od navadne milošnje, temuč de mož hoče veliko imeti, mu je naravnost odrekel. Možak pa se s tem ni dal odpraviti in reče: dokler mi ne daš, ne grem od tebe; moraš mi dati, jest sim svetnik. Zdravnik rečno zapové, da naj se odpravi, in de mu zdaj že celo ne da, ker ga hoče siliti. Vem, de imaš veliko denarjev, reče naš svetnik, moraš mi dati. Zdravnik, že čez uro — človeka in govorjenja sit, začne bič nad stanovitim svetnikom poskušati, pa ga vender ne more odpoditi, dokler naš vodnik ne zažuga, da ga bo pri šehu zatožil. Tacih čudnih svetnikov je tukaj veliko in v koranu velevano gostoljubje jim ravno prav služi; ker brez le-téga bi mogli delati, tako pa ves ljubi dan postopajo in kakor pravi komunisti kruh delavnih rok pojedajo. Ta dan smo tudi zajcev (tukaj so manjši mem evropskih) in gazel spodili, in nekaj je bilo tudi vstreljenih. S. dan smo šli ob znožji hriba Abajtor-ja (na Tirolskim bi ne bil vredin ime-na griček), na katerim rasejo kadilne drevesa, in po njegovih luknah prebiva brez števila hijen. Ves ljubi dan in se nekaj nocoj smo jezdili skoz visoko in močno dišečo pa suho travo, ki je velbladam do trebuha in še višje segala. Ni bilo več homca, ne drevesa, ne germa, ne kamna, ne zeleniga, ne človeka, ne živali, redkokrat kak tič. Še le proti večeru ugledamo na daljnem obzoru neke kupce, in iz njih nekokratniga pregibanja sklenemo, da so neke žive bitja. Več ur jezdimo proti njim. Veter je strašno razsajal, globoko na obraz si potisnem turban in vsako cunjó čversto tišim k sedlu. Levica, od ktere strani je veter pihal, je bila skorej gluha, ker velblod je neprenehama na desno tical, se vetru naproti ustavljal; véasi toliko, da ga veter ni poderl. Ob desnici so se mem nas gnali oblaki — černi in temni kakor noč, bliskalo, germelo in treskalo je, dež se vlije na potoke. Iz unih daljnih kupcev so se bili ta čas velblodi naredili. Ko do nas pridejo, vidimo rajdo 40—80 mladih in starih, velikih in malih kamel z osli, kravami

in voli, ovčami in kozami. Na herbtih več velblodov so bile majhne kočé, prav pripravno pripravljene. V eni je bilo znati, da je bil družinski starušina, belobrad starec, v drugi žena z otrokam, v tretji bolna žena itd. Kar je bilo čverstih, so peš šli. Ti ljudje živé kakor tice preselovavke, kjer je paša, tje gredo, in kadar je zmanjka, vse poberó in odidejo dalje. Zlasti pa se morajo ravnati po tem, če je v kakim kraju voda, ali ne. Oh deževji, ki tukaj terpi 2—4 mesce, se podajo deleč noter v vse pušave, ki so tukaj vse obrašene in je po njih sila trave. Kamor pridejo, postavijo svoje šotore, to je, čez tri ali štiri kole ali šore razpnejo štorijo, ki je spletena iz protja ali iz dlake, in pa tako narejena, da ondi pola doli visi, od kodar solnce sije, ter spodej stanujejo in prebivajo. Šli smo mem nekterih tucih seliš in so nas prav prijazno sprejemali. Vsiga so nam ponujali, kar so imeli, to pa ni samo iz njih navadniga gostoljubja, ampak zlasti zavolj tega, ker smo bili prijatli njih šeha. De so le od našiga habir-a (vodnika) slišali, da smo bili gosti šehovi, so nam precej dajali ove in česar smo potrebovali, in niso ničesar za to iskali.

Kaj lepiša in spodbudljiva si je popolnik mesca velikiga travna po Ljubljani v svojo torbico nabral?

I.

Predragi prijatelj!

Večkrat si mi že ustno in pisemno tožil, da se iz mest premalokrat kaj spodbudniga in veseliga sliši, velikokrat pa kaj slabiga in pohujšljivega na kmete donese. Očital si nam mestnjanam reči, ki nam nič kaj časti ne delajo. Tožil si mi, da se naši mestnjani nič kaj več nočejo zmeniti za cerkvene zapovedi, zlasti za zapoved, o petkih mesnih jedi se zderžati, o sobotah je zdaj ene leta sim pripušeno. Rekel si mi, da skorej že ni gostivnice, kjer bi se človek smel zanesti, da ne bo koj njegov bližnji sosed pri mizi mesa jedel; pisal si mi, da človek, ki želi postno jesti, večkrat v jedilih, ktere za postne veljajo, kaj meseniga najde; rekel si, da ti žalostni zgledi proste ljudi zlo pohujšajo. Ako, ljubi moj, zoper to tožiš, se s tvojo tožbo tudi jest združim in še to žalostno skušnjo pristavim, da se, Bogu bodi potoženo! tudi družine zlo rédijo, ktere bi se cerkvene zapovedi še zvesto držale. Dalje se pritožuješ, da se veliko mestnjanov nič ne zmeni, kadar zjutraj, opoldne in o mraku angelovo česenje zvoni. — Tudi ta tvoja tožba ni krivična. Res žalostno je viditi, da ljudje, in še sicer pametni ljudje brez vsiga premislika na prihodnost živé in de večkrat tisti, ki se učene, modre in olikane štejejo, svoje dolžnosti, hvaležni biti za prejete dobrôte, ne poznajo. O ko bi slišal, kako ti ljudje tožijo, kadar se jim kdo, kterimu so kakošno dobroto skazali, spodobno ne zahvali? O kakošna hudobija je nehvaležnost v njih očeh! In vender so sami Bogu tako nehvaležni! Tega pa ne čutijo. O kakošna slepota! Pezdir vidijo v očesu svojiga brata, bruna v svojim očesu pa ne! — Žalostno je viditi, kako se mnogi mestnjani obnašajo, kadar božji služabnik s sv. obhajilam k umirajočim hiti; prav dosti jih je, ki ne pokleknejo, kadar se Bog memo njih nese; še se clo najde kteri, ki se ne odkrije Gospodu nebes in zemlje. Dragi prijatelj, tudi to tvoja tožba jaz podpisem, tode le s pristavkam, da se večidel le imenitneži ali tisti, ki se imenitnežem hočejo prištevati, tako nespodobno do svojiga nebeškiga Gospoda obnašajo. Se vé, da jih tudi kak človek nižjiga stanu posnema, saj je že stara skušnja, da vsaku napaka in malopridnost posnemavcov najde. Ozir sv. obhajila, ki se bolnikam na dom nosi, je pri vas pač vse drugači! O kako lepo in ginitivo je po vašeh skoz ktere mašnik gre, da se le mali zvonček oglasi, verne viditi iz svojih hiš hiteti, one sv. obhajilo naproti, mu v čast trikrat sveto zapet; eni pa

pri svojih hišah kleče sv. obhajila v molitvi pričakujejo ter se spremljevalcem do drugiga konca vasi pridružijo, kjer jih mašnik, prejden iz vasi stopi, s sv. Rešnjim telesom blagoslovi. Kako milo se človeku stori od veselja, ako vidi kako delavci na polji, ako le mali zvonček čujejo, k potu hité, Gospoda nebes in zemlje, ki se memo nese, pozdravit. Kaj tacega, ljubi moj, se nam pač po mestih v tako lepi podobi ne razodeva; upamo pa, da nam bode v tem oziru že enkrat veselejši doba prisijala. —

Kakor sim ti do zdaj omenjeno poterdil, ravno tako te tudi zastran tvoje nar milši tožbe ne morem krivičniga imenovati. In ta je? Rekel si, da ti hoče serce počiti od žalosti, ako premišljuješ, koliko kmetijske nedolžnosti se po mestih pomori! Rekel si, da te vselej serce zaboli, kadar slišiš, da misli kaka nedolžnost v mesto iti služiti, in da si z vso močjo prizadevaš, vsaki odsvetovati. Akoravno jih veliko v sredi nar hujših nevarnost nedolžnih ostane, kakor so prišle, vendar ne morem grajati tvojiga odsvetovanja, zakaj prav veliko jih je, ki se mnogoterim zapeljevanjem udajo, in se v malo letih vse spremené, ne v dobro, ampak v slabo. O ko bi se ti vedil, koliko je nevarnost, zapeljevanja, skrivniga in očitniga, koliko zvičaj in prilizovanja, bi se pač z nami vred mogel čuditi, da se toliko pridnih, zvestih, ponižnih, pobožnih, čistih duš imamo. Sicer posvetnjaki že dobro vedó, zakaj tudi čez postene posle tožijo ter pravijo, da z molitvejo, z obiskovanjem Božje službe, s prejemanjem sv. zakramentov dragi čas tratijo in lenobi in svoji zločnosti služijo. Jez pa ti rečem, da je deklina že zgubljená, ktera se molitvi, Božji službi in zakramentam odteguje. Ako tedaj slišiš, da misli ktera, ki nad temi reči nima veselja, v mesto iti služiti, o odsvetvaji in ubrani ji, če ji moreš, zakaj reši boš njeno dušo veliko nevarnost ali pa tudi hudobij. Ako pa kateri njenih misel ne moreš iz glave izbiti, ji pa z vso močjo na serce govori, da naj molitve, Božje službe in sv. zakramentov nikoli ne zanemarija; povej ji nekoliko od nevarnost, ktere jo čakajo; reci ji, da naj zvičajnim in prilizavnim zapeljivcem nikoli ne verjame; naštevaj ji žalostne zglede nesrečnih zapeljanj itd.

Ko bi mi bil ti tudi tožil čez neko vmemarnost za Božje cerkvene reči, ki se tudi nižjiga stanu poprijema, bi jez rekel, da tudi po krivim ne sodiš. — Ako bi bil ti ktero nedeljo pri nas v mestu in bi bil okoli desete ure dopoldne čez špitalski most šel, bi mi bil v svojim pismu gotovo omenil tudi tiste množice možakov, ki so med mostom in cerkevjo Matere Božje stali, ali bi me bil saj prašal, kdo de so bili in kaj de so tam delali? Ker pa tega nič ne spomniš, ti hočem pa sam od sebe povedati, kdo so in kaj delajo. Ti možaki, ki lulo po ustih valjajo ali smodke puhajo, so večidel iz ljubljanske okolice, pa tudi nekteri mestni delavci, ki so bili ob devetih v stolni cerkvi pri tihi maši, po kateri se proti cerkvi Matere Božje vderejo pridigo poslušati, po potu pa se v pogovore tako zamislijo, da na pridigo celo pozabijo in po celo uro tam stojé, tako gnječo delajo, da se človek komej memo njih prerine. To je tudi nekaj, pridigam se odtegovati, kar vso grajo zazluži. Ko bi se pač mogla ta gerda razvada odpraviti! —

Z naštevanjem in kratkim pretresovanjem tvojih pritožb zoper naše mestnjane mi je popir pošel in čas potekal; torej sklenem svoj današnji list in obljubim, ako želiš kaj lepiga in spodbudljiviga iz našiga mesta zvediti, ti v kratkim zopet kaj pisati. Z Bogom!

Tvoj zvesti prijatelj
A. Sušjan.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Dans teden, to je, 19. u. m. je bil v cerkvi sv. Petra v Ljubljani po prečastitim ondodnim gosp. fajmoštru L. Zierer-ji iz luteranstva v katoliško cerkev

sprejet g. Nikolavž Schulz, hišnik v Šen-Peterskim predmestji. Ker se zmoteni naši bratje in taki, ki iz naše vere v krivo vero kterikrat prestopajo, radi lažejo in izgovarjajo, da mi pri litanijah svetnike molimo (ko jih le na pomoč kličemo, da naj „za nas Boga prosijo“), ho gotovo častitim braveam tudi mikavno zvediti, kaj pa de je tega častitljiviga stareka nagnilo, prave matere poiskati, ktero so bili njegovi očetje nespremišljeno popustili. Slišali smo dogodbo iz njegovih lastnih ust. G. Schulz ima že 62 let. Domá je iz Hessenkasselna in je bil pred 4 leti v Proseki dobil bolečino v levo nogo, ter je mogel 3 leta ob bergli hoditi. Skušal je vsake mnoge pomoči, da bi se ozdravil. Zdravniki so mu ta to, drugi to svetovali, nobeden pa ga ni mogel ozdraviti, in tudi toplice mu nič niso pomagale, temuč bilo mu je zmiram hujši, da ni mogel več noge kviško vzdigniti. Na vse to mu njegova žena, katoličanka, reče: Veš kaj? Zdaj vidiš, da ti vse nič ne pomaga: poskusi se po katoliško moliti in priporoči se tudi Materi Božji itd. Mož jo poslušal, ter moli in prosi in se priporočuje tudi Marii Devici lavrentanski, kakor vé in zna in s kolikorsnim zaupanjem premore. In res se mu od tistiga časa začne boljati zmiram bolj in bolj. 8. vel. travna lanskiga leta pa je v Terstu spet poskusil gorke toplice, da bi se hitreje popolnoma ozdravil; tode zgodilo se mu je ravno nasproti, bilo mu je še le slaběji in se mu je tako shujšalo, da je mogel spet berglo vzeti, ktero je bil že opustil. — kakor de bi mu Bog hotel znamenje dati, da pri njem človeška pomoč nič več ne zda. Zdaj se obljubi tudi k Materi Božji na božjo pot, dalje po katoliško moli, pa tudi noga se mu tako naglo in nepredvidama boljša, da je enkrat, v cerkev gredé, še le na poti se spomnil, da bergle nima, brez ktere še poprej hoditi ni mogel. Ob koleri lanskiga leta je že vse spet zamogel delati. G. Schulz je prišel mesca grudna iz Proseke v Ljubljano in je od tistihmal vedno v katoliško cerkev hodil k Božji službi, dokler ni popolnoma prestopil. Včerajšni dan je tudi dolgo spoved opravil in k Božji mizi pristopil. G. Schulz pripisuje svoje ozdravljenje posebni pomoči Božji na prošnjo Marije Device, in to je tudi njegovo prepričanje posebno poterdilo, da le v katoliški veri je resnica. On je čversto podučen v keršanstvu in vé prav spodbudljivo govoriti od zgodb stare in nove zaveze, in od resnic svete vere, od kterih ima čiste zapopadke. Torej je tudi rekel: Ko bi jih bilo 100, da bi ga bili pregovarjali, in ko bi mu bil kdo toliko tolarjev ponujal, da bi bil zamogel na njih ležati, bi ga nobeden ne bil pregovoril, v zmoli ostati. Rekel je med drugim tudi tehtno resnico: Sej je vendar tako jasno in očitno, če se človek le malo ogleda, da vse druge verske ločine so odcepki od katoliške vere, da je tedaj le ona prava mati. — De g. Schulz pri prestopu pred vrati večnosti ni družiga iskal, kakor svojo večno srečo zagotoviti, je slehernimu očitno, kdor ni slep.

* Nekaj od piskaviga slovstva. Nemci imajo toliko gnoja v svojim jeziku, ko bi ne imeli tudi toliko obilno dobriga, da bi se moglo reci: Gorje človeku, kteri zna nemško! In ta gnoj laži in nejevere v vsih podobah ljudem vsiljujejo in v vse znanse stebila mešajo. Neki dohtar Koch na vse cente hvali nekako „zavbo“ za okrevanje čutilnic; tode, ako bi bila zavba tako malopridna kakor njegov spis, bi on lahko marsikoga v grob požaval. Ta prederzni gospod pobese „das Alter des Methusalem“ v eno basago „mit der Grösse der Cyklopen“ in oboje verže: „in die Fabel“. Dva lista naprej pa govori od Rimljanov nevernikov, in tukaj pa so mu vse „Thaten“ — wirkliche Thaten, kaj pa de? „Thaten“ des Mutius Scaevola und eines Horatius Cocles, die „Thaten“ einer Lucretia und Laelia sind im 19. Jahrhunderte unmöglich“ itd. Še neumniši in brezbožniši so p. stavki: „Ohne Nerven kein Leben, ohne Nerven kein Geist! — Ohne Nerven gibt es keinen Gedanken“. Ali ni to sem-

brana učenost! Meni se ravno tako zdi, kakor de bi ta Lipičan hotel reči: „Brez žlebu ni vode, — brez žlice ni juhe“. Iz take učenosti, se vé de ni čuda, ako se rodi bogokletni stavek: „Mag die Zahl Derjenigen, welche den Geist als eine über dem Körper stehende, mit ihm nur zeitweilig vereinte Macht ansehen, immer noch eine sehr grosse und in ihrem Irrthume sehr hartnäckige sein, die Wissenschaft (des dr. Koch) kümmert sich darum nicht“ itd. Ta učen Koch je v majhnih bukvicah dosti neslanosti in laži skuhal; naj bi bil rajši samo pri žavbi ostal, od ktere si je namenil pisati.

Iz Podlpe. II. — Majhna je naša cerkvena soseska, in malo po svetu znana, in marsikdo me vprašuje, kje de leži tista Podlipa, ker namreč ni ravno poleg velike ceste, temuč konec pol drugo uro dolge, ne široke dolinice, proti solnčnemu zahodu od Verhnike, na poti v Žirovsko dolino. Nasa podfarna cerkev sv. Bricja škofa, kateri je bil učence sv. Martina, stoji prav prijazno na malim gričku, in pod njo je vas sredi sadniga drevja, in zraven na drugo stran nekaj ravniga polja. Marsikaj smo pri tej cerkvi napravili ali popravili v kratkih letih, farno hišo, mašnih oblačil, svetih posod, bander; zdaj smo si omislili še lepši in večji zvonilo, ker do slej je bilo pri treh zvonovih, enim starim in dveh bolj novih, malo soglasja. Zdaj imamo tedaj prijetno in ginjaivo soglasje treh zvonov z malo trojko in sesterko (Terz-Sextenaccord) takole:

večji zvon z glasom Es,	1552 funt.
sred. „ „ Ges,	1030 „
mali „ „ H,	500 „

Pretečeno nedeljo, v osmini po sv. Rešnjiga telesa prazniku smo tedaj prvičkrat imeli procesijo z bolj veličastnim zvonilom, in obilna množica vernikov tudi iz bližnjih sosesk, s hribov in z ravniga se je pri tej slovesnosti sosla. Zvonove nam je Janez Oblak, zvoniški tesar (Thurmzimmermann) iz Lučen v Loškim kantonu, prav dobro obesil, kar ni bilo ravno lahko, ko je zvonik bolj ozek in tesen. —

Tudi pri naši podružnici sv. Ane v Žažarji se je že to spomlad napravilo soglasno zvonilo, de je zdaj z dvema novima in enim starim zvonom soglasje z veliko trojko in peterko (Terz-Quintenaccord) takole:

veliki zvon z glasom F,	1185 funt.
srednji „ „ A,	703 „
mali „ „ C,	400 „

Vse skup nas je obudil zgled druge Verhniške okolice, ker vlni in letas se je tukaj veliko prizadajalo za lepši in večji zvonilo. V Borovnici so v lanskem letu dobili veliki zvon z 20 centi, v Bevkah tri nove zvonove, s 15, 9, in 5 centi; v Butanjevi in v Smrečji Šent-Joške fare so si to spomlad tudi zvonilo pomnožili z nekaterimi manjšimi zvonovi, de imajo zdaj soglasje s tremi; v Butanjevi je veliki zvon s 9, v Smrečji s 14 centi. Veličastno zvonilo pa bodo imeli v Polhovim gradu, s štirimi novimi zvonovi, kjer bo veliki tehtal čez 40 stotov.

Št. Vid pri Zatični 28. velk. travna. Včeraj je bilo tukaj dopoldan prav soparno, popoldan se je pooblačilo, in kmalo nekoliko jelo rositi. Proti sedmi uri zvečer tudi enkrat nekoliko zagermi, ljudje so ravno v tem času k navadnemu sv. roženkranču in litanijam hiteli. Sv. Rešnje Telo je bilo že izpostavljeno, kar se neke trenutke po 7 uri strašno zabliška in strela vdari v zvonik, ravno nad številko 12 pri uri od vnanje strani. Okno in vsa cerkev se strašno potrese. V prvem hipu bi bil mislil, de ni ne eno okno celo, tako je steklo rožljalo na tla. Vsak si lahko misli strah in trepet skupej zbranih, in res krik in vpitje otrok in odraslih je bilo toliko, de je tudi nar serčnejiga strah obšel. Ali je tudi strela razsajala, de je bilo groza. Zid

je prevotlila in naredila lukno 5 čevljev široko in 8 čevljev dolgo; kamnje je s toliko močjo na nasprotno steno bilo, de se vse pozna. Dva kazala pri uri je odtergala, eniga železo je, kakor de bi bilo v ognji ožgano, popolnoma brez rje, zlato je očernelo. Šla je po železni štangi, ktera derži od ure do kazal, od tod je preskočila na drat, kateri vzdiguje kladva pri uri. Od tukaj je šinila na neko železno vez, s kakršnimi je zvonik obilno zvezan, na vnanjo stran, tukej na kosinarsko strešico pred velikimi cerkvenimi vrati in od tod v tla. Tramov in dil je ležalo vse križem na tleh v zvoniku, ko je nadstropje skupej germelo. Tudi nad zidovjem se poznajo obilno nasledki strele, kjer se vidijo razpoke na mnogih krajih. Kamnje leži delec okoli po pokopališu razmetano od strele. Kako so se s hvaležnim sercam skupej zbrani Bogu zahvalili, de ni bil nobeden celo nič poškodovan, si vsak lahko misli. V prvem hipu je vse iz cerkve vrelo in gneča pri vratih je bila velika; ko so pa vidili, da strela ni vnela, so se zopet vernili v cerkev nazaj in ostali, dokler ni bilo duhovno opravilo dokončano. Marsikteri je v strahu to ali uno v cerkvi pozabil, kar se je vidilo drugi dan, ko so nosili najdeno v zakristijo. Pač moramo spoznati Božjo močnost in dobroto, ker nas je obvaroval, de se ni nikomur kaj žaliga zgodilo. Na koru, kateri je tikama zvonika in tudi stopnice tje peljejo, je bilo polno ljudi. Š.

Razgled po keršanskim svetu.

Padva. 11. u. m. je umrl Padvanski škof, visokočast, g. Modesto Farina. V poslednji oporoki si je napravo za uboge za deleža ali verba svojiga premoženja zvolil.

V Štetinu je imenitni tergovec dobil list po katoliškim fajmoštru v Berlinu, v katerim je bilo 700 tolarjev s pristavkam: „Oddajavec teh denarjev zaupa tako spet mir vesti doseči, kadar se bo ta denar v rokah svojiga praviga posestnika znajdel“. — Marsikrat se po spovedi ravno takim storjena škoda poverne, ki sami zaslepljenci niso prijetli spovedi.

Angleško. Sliši se, de je neka vojvodinja Argil-ska, tedaj že tretja vojvodinja v dveh letih, v katoliško cerkev prestopila.

Mili darovi.

Za afrikanski misijon.

Devica 1 tolar, to je 2 goldinarja. — A. K. 1 tolar, to je 2 goldinarja. —

Duhorske zadere.

V ljubljanski škofii. 30. u. m. sta umrla: G. Simon Kavalar, vpokojeni fajmošter, in pa g. Jakop Indihar, lokalist v Preloki. Bog jima daj večni mir in pokoj, in večna luč naj jima sveti!

V goriški nadškofii: G. Leopold Visintini, dosedanji namestnik v Topoljani, je imenovan Vileški fajmošter. Umrli je g. Matija Krivic, duhoven v pokoji v Tominu v 69. letu svojiga življenja. R. I. P.!

N a z n a n t l o.

Zastran naročila opomnimo častite brave, de perviga pol leta h koncu gre, in „Danica“ bo izhajala po navadni ceni. Obsirniši z naročilnimi listi družikrat.